

Budapestre vonatkozó újságok

Szerző:

Cím:

Forrás:

070.12

"1946"

Kovács Jenő
Régi jó Budapest

Főv. Nappalé

1946 okt. 26.

Régi jó Budapest

A sajtó „nagyhatalom” — százalóge volt a múlt század kilencvenes éveiben.

Nézzünk bele kissé ebbe a le-tűnt világba és kapjunk le egy pillanatképet ennek a nagyhatalomnak egyes alakjairól, a sajtó akkori munkásairól, akik irányították a főváros s rajta keresztül az ország közvéleményét.

Jó „fiúkák” voltak ezek, ahogy Bródy Sándor szokta becézgetni kedvenc újságíró köllégáit. Puritánok, kedvesek, becsületesek és fő-lég bohémek. A szónak speciális, egészen pesti (még csak nem is budai és semmiképen sem buda-pesti) értelemben.

Külön kaszt volt ez, amely alig élt nappali, inkább csak éjjeli éle-tet. Akkoriban nem is igen voltak nappali (kora délután) megjelenő esti lapok. Csak a németnyelvű öreg „Pester Lloyd” adott ki ős-idők óta esti lapot s tájékoztatta az egész világot német nyelven a magyar eseményekről. Híres fő-szerkesztője volt Falk Miksa, aki publicistikai tevékenységén felül arról is nevezetes volt, hogy ő ta-nította magyar nyelvre Ferenc Jó-zsef feleségét, a szépséges Erzsé-betet, aki Svájcban gyilkos törnek esett áldozatul.

Még csak annyit a Lloydról, hogy ez az újság eredetileg egy angol kávéstól kapta a nevét. A XVII. század végén élt egy Lloyd Edward nevű londoni üzletember, aki kávéházával kapcsolatban ha-józási kereskedelmi szaklapot indí-tott. Sok európai hajózási vállalat később erről a lapról nevezte el magát „Lloyd”-nak s innen ered az öreg „Pester Lloyd” elneve-zése is.

Az újságírók éjszakai élete jó-részen az „irodalmi” kávéházban zajlott le, ahová lapzártá után be-tértek az összes „rovatok”. Vezér-cikkírótól rendőri rovatvezetőig, a lap házi költőjétől a „volontör”-ig, a kritikusok, a közgazdászok, a politikusok együtt az „innen-onnan” és a „tarka hírek” rovat-vezetőivel. Fogyasztottak is szé-pen mert a pénzhány — amely a bohémvilágban állandó volt — nem okozott gondot. A legendás híró és aranyszívű Gyula főúr (a jó Isten áldja meg haló porai-ban) mindent „fölrít” és a hónap elsejéig, sőt igen gyakran sok-sok hónap elsejéig is türelmesen várt.

Imádtá Gyula az újságírókat. Halálos szerelemmel. Bejöhettek a kávéházba a miniszterelnök, az államtitkár, de még maga Ferenc Jóska is: ő fittyet sem hányt rá-juk, de faj volt annak a pincér-nek, aki a legkisebbrendű zsurná-lisztát nem szolgálta ki elég figyel-mesen s nem hozott neki „protek-ciós” adagot.

Legjobb vendégei közé tartozott Géza barátunk, igen előkelő lapok politikai munkatársa. Igazi pesti bohém, garzon, világcsavargó, aki kitűnően beszélt angolul, franciául, olaszul és végigjárta hivatalos kül-

etésben az öt világrész világkiál-tításait. (A jó békevilágban ilyenek is voltak és Magyarország hivata-losan vett részt valamennyin.)

Géza barátunk krónikus pénz-zavarban szenvedett s öreg házi-asszonya, a drága, kedves Kolonics mama készséggel segítette ki min-denkori zavarából néhány koroná-val a szerkesztő urat.

Történt, hogy barátunknak egy politikai megbízás folytán Wienbe kellett sürgősen utaznia a minisz-terelnök és a főpolgármester kísé-retelében.

Hajnalban (reggel hét órakor) indult a vonat s elhatározta, hogy már éjjelkor — mely szokatlan idő! — ágyban lesz. Meg is tette és hogy le ne késsen, rajzszóggal erő-sített papírlapot tett ki ajtájára:

5 KOR KÖLTÖN

Nyugodtan feküdt le, nem késhet el, — a jó öreg Kolonics néni majd felkelté.

Szokása szerint hajnalban fel is kelt az öreg asszony. Megpillán-totta az ajtón a papírlapot, majd lassan, nesztelenül odatolt egy szé-ket az ajtó elé és rátett öt koro-nát, amit a szerkesztő úr — úgy vélte — kölcsön kért.

Azután — mint, aki kitűnően végezte a dolgát, lábujjhegyen osont tovább, nehogy a szerkesztő úr valamiképp felébredjen mély ál-mából...

A bécsi gyors barátunk nélkül robogott ki kora reggel a pályau-dvarról, a lap „lemaradt” az eseményekről és a „prés” (magya-rul: sajtó) hosszú időn át élvezte a Géza bácsi szomorúan mulatságos esetét.

Dr. Kovács Jenő.